

Totale input gesprekstafels 17 april 2024 mbt Dorpenstrategie en Regionale Ontwikkelstrategie Zuid-Oost Brabant

Tafel 1: Wonen en voorzieningen

Deze thematafel gaat over:

- Soort woningen, prijsklasse
- Inclusieve zorgzame samenleving
- Voorzieningen
- Dorps identiteit

Aandachtspunten opgehaald op 25 maart 2024:

- Betaalbaarheid woningen
- Bouwen voor goede doelgroep zorgt voor doorstroming
- Discussie wat hoogbouw is/wat is haalbaar en wenselijk in de verschillende kernen
- Hoe 'organiseren' we het dorp/de wijk met de opgaven die we hebben
- Welke voorzieningen zijn noodzakelijk voor behoud van leefbaarheid (ook in relatie tot omvang van een kern)
- Wat is de kritische massa voor voorzieningen (wat is minimum om ze te kunnen handhaven)
- Eigen identiteit van alle dorpen en wijken/cultuurhistorie
- Zorgneutrale dorpen-wijken: goede mix zodat 'samen zorgen' mogelijk is (jong-oud)
- Regelgeving t.b.v. eigen inwoners bij woningtoewijzing
- Andere woonconcepten voor senioren (zorg concentreren/bejaardenhuis opnieuw uitvinden (in huursfeer)

- Samenredzaamheid! Buurtzorg/-cirkels
- Praten met straten / zorgzaam wonen
- Hoe krijgen we het voor elkaar
- Balans groei – voorzieningen
- Eigen identiteit/cultuur bewaren per kern
- Commitment provincie bij groei: wonen + mobiliteit
- Niet alles 'vol' bouwen, ook groen behouden
- Aandacht voor inbreiding middels stapelen / relatieve hoogte
- Balans in aantal – kwaliteit
- Andere bouwmethoden
- Integraliteit! Groen bouwen – water – mobiliteit – zorg – recreatie – werken
- Hoe zorgen we voor zorg voor iedereen?
- Rekening houden met toegankelijkheid / bereikbaarheid zorg
- Buitengebied beschermen / contrast behouden met bebouwde kom
- Doorstroming ook sociale huur / (midden) huur
- Blijven wonen in eigen buurt
- Woning delen bv ouderen – kinderen/woningen splitsen/andere samenleefvormen -> medewerking gemeenten!
- Randen (aarzeling ook hoogte in) kernen uitbreiding wel dicht bij voorzieningen ipv alleen inbreiden -> daar waar kan
- Betaalbare woning, grote projecten (randen) om daarin te voorzien
- Hoe krijg je "ouderen" uit hun woning -> doorstroming -> hoe krijgen we die op gang?
- Kleinere woningen –nieuwe concepten –zorg combi
- Laat & creëer starterswoning
- Huishoudensverdunning
- Koop & huur verhouding
- Wat in dorp aanwezig zijn, minimaal? Basisvoorziening
- Wat als er geen voorziening lukt; hoe zou je dan moeten redeneren?
- Mogelijkheden hoogbouw; specifieke plekken
- "Praten met straten; van onderuit; lokale participatie, ondersteunen initiatieven
- Bij splitsen in balans met regels Tiny Houses -> flexibeler met regels omgaan
- Meenemen van omgeving (bezwaarmakers)
- Gebruik maken van hoogte -> gevoelig -> hoe hoog – context!
- Aandacht voor juiste woningbalans -> 30% sociale huur

	- Woonvisie: aandacht voor balans / sociale cohesie – netwerken bewaken -> toewijzen in eigen omgeving.
--	---

Tafel 2: Prettig wonen en woonomgeving

Deze thematafel gaat over:

- Openbare ruimte en groen
- Vrije tijd en recreatie
- Verbinding met landelijk gebied
- Integratie
- Gemeenschap en verenigingsleven

Aandachtspunten opgehaald op 25 maart 2024:

- Brede welvaart, gezondheid in relatie met bijv. sportvoorzieningen
- Verenigingsleven belangrijk voor dorpsleven; vaak relatie met 'buitengebied' en met 'zorg voor elkaar'
- Vrijetijdseconomie belangrijke kans
- Bereikbaarheid en toegankelijkheid natuurgebieden: beschermen versus recreëren en gebruiken
- Groen in de kernen: ook 'recreëren' binnen de kern
- Veel functies die ruimte vragen. Welke hoogte (en verdichting) is waar haalbaar ook in relatie tot behoud identiteit
- Integratie van migranten in de (lokale) samenleving

- Sociale cohesie
 - . groei van kernen mogelijk maken
 - . maatwerk per kern
- Gezondheid
 - . groen - recreatie - fietspaden
- Ontmoeten-> kijk naar doelgroepen
 - . Plek om te ontmoeten jongeren & ouderen
 - . 10-18 jaar vallen nu buiten boord. Ontmoetingsplek voor alle doelgroepen bijv. jeugd 10 -18 jaar.
- Burgerinitiatieven
 - . Ruimte bieden voor burgerinitiatieven
 - => inrichting openbare ruimte
 - => evenementen
 - . speeltoestellen door inwoners (niet alles bij gemeente)
 - . parken gerund door inwoners
 - . stadsparken gezonde leefomgeving
 - . toegankelijk voor recreëren
- Toegankelijkheid
 - . de Peel ook toegankelijk houden. Peel ook voor vrijetijd!
 - . sommige gebieden nu niet meer toegankelijk, bijvoorbeeld door waterberging.
 - . wat kan de natuur aan?
 - . de Peel moet ook mogelijkheden bieden tot recreatie
 - . toegankelijkheid te voet + per fiets
- Eigenheid per dorp/maatwerk per dorp
 - . prettig wonen
 - . geen eenheidsworst
 - . cultuurhistorie
 - . natuurwaarden
 - . saamhorigheid
 - . bij inrichting bijv. wel/geen hoogbouw
 - . kloosters bouwen
- Leefbaarheid/Mens en welzijn
 - . goede bevolkingsopbouw voor vitale dorpen
 - . geen bejaardendorp. Jeugd is de toekomst
 - . . verder kijken dat onszelf m.b.t. jeugd.
 - . jonge mensen studeren-> weer terug
 - . eigen inwoners
 - . mensen buiten het dorp betrekken
 - > identiteit
 - > voorzieningen voldoende aanwas van buiten
 - . supermarkt.
 - . gezondheid, recreëren, natuurgebied bereikbaar houden

	- Wonen . jonge mensen naar dorp (30-40) . doorstroming . aandacht voor eigen inwoners . niet inbreiden op groen . woningbouw is onderdeel => 1-2 persoonshuishoudens => collectief => betaalbaar - Woningvoorraad gezond houden. . compacter wonen (woningsplitsing) . kleine woonvormen . ouders . tussenperiode . bijwoningen / grotere woning . laat het buitengebied het buitengebied: niet wonen in buitengebied - Voorzieningen . omvang bewoners vs. behoeften in voorzieningen . afstanden . dorpen . bereikbaarheid . minimum aan voorzieningen voor kleine dorpen . voorzieningen evenredig houden met de groei: Utrechtse of Peel-barcode . Ouderen voorrang bij voorzieningen: geografisch sturen, veilig oversteken . wat kun je doen om scholen intact te houden - Verenigingen . leefbaarheid . alleen faciliteren . nieuwe inwoners actief betrekken (jeugd en ouderen). . OMNI verenigingen => samenwerking sport - accommodatie - bestuur posities . Integratie (mensen van buitenaf) -> jeugd gaat naar school - Hoe jeugd behouden? . woningen . ontmoeten bijv. kroeg als ontmoetingsplek . vrijheid voor ontmoeten (eigen strategie vanuit inwoners) . sportaanbod bouwen voor zelfbouw . elkaar leren kennen - Basis Bodem & water sturend, lagenbenadering . Uitzicht behouden kan niet overal ivm uitbreiding
--	--

	. Bolle akkers niet bebouwen . groen-wateropslag => belastinggeld inzetten . behouden landschapselementen . we willen grond vrijhouden voor..... andersom beredeneren (niet iedereen mee eens) . waterkwaliteit . ontkoppeling . waterkwaliteit . waterberging - kern & buitengebied . scheiden bij de bron = basis . problemen voorkomen -> ruim denken . nu beginnen bij nieuwbouw . water schoon . keuzes maken . afkoppelen als basis voorwaarde -> bij nieuwbouw -> schoon water -> zonder waterproblemen . mensen bewust maken waterzuivering - Vitaal groen in kernen . onderhoud groen . biodiversiteit . grote bomen . hittestress

Tafel 3: Energie en klimaat Deze thematafel gaat over: • Klimaatuitdagingen (hittestress, wateroverlast, droogte) • Schaarste netcapaciteit en duurzame elektriciteit • Verduurzaming gebouwen (bestaand en nieuw) Aandachtspunten opgehaald op 25 maart 2024: • Koppelkansen energietransitie benutten • Woningbouw als hefboom voor energietransitie, energieopslag (nieuw koppelen aan bestaand)	- Ruimtelijke impact grootschalige opwek -> zorg; nieuwe afweging nieuwe opgaven - Netwerk (schaarste versus kansen) - Zoeken naar koppelkansen opwek – afname - Kernen <u>inclusief</u> buitengebied - Concrete ambities wateropgaven . wie is waarvoor verantwoordelijk? . ook voor bestaande wijken - Sturen op gedrag en bewustwording - Inzet op kwalitatieve vergroening – verdichten - Buiten stedelijk in relatie tot verdroging - Gezamenlijk invullen opgaven - Prettige woonomgeving <- zorgeloze woonomgeving - Goede voorwaarden creëren - (Benutten van grijs water) - Slimmer omgaan met water - Actief waterbeleid - Innovatie - Initiatieven kansen geven
--	---

Tafel 5: Mobiliteit en bereikbaarheid

Deze thematafel gaat over:

- Lokale mobiliteitstransitie (lopen, fietsen, openbaar vervoer, (deel)auto) en parkeren
- Lange afstand mobiliteit – regionaal mobiliteitsnetwerk
- Vergroten regionaal mobiliteitsnetwerk door subregionale knopen beter te benutten

Aandachtspunten opgehaald op 25 maart 2024:

- Welke voorzieningen zijn noodzakelijk voor behoud van leefbaarheid (ook in relatie tot omvang van een kern)
- Parkeerbeleid

- Deurne:
 - . IC station behouden en intensiveren
 - . Garantie op vervoerskwaliteit, betaalbaarheid
 - . OV groter denken (tram)
- Someren:
 - . bussen < Heeze verbinding ontbreekt
- Helmond:
 - . Binnen stedelijk:
 - Lopen- fietsen – OV - last mile beter
 - . Bepaalde regionale schakel leefbaarheid
 - . Lange afstand:
 - directe verbinding A67
 - betere regionale verbinding A67
- Asten:
 - . OV => slimmer afgestemd op behoefte N279
 - . OV: ontsluiting Deurne station
- Laarbeek:
 - . OV, hubs goed inrichten + aandacht OV sociale basisvoorziening op orde, kwaliteit, Faciliterend, verbinding naar Meierijstad
 - . Fiets: veilige oversteken, als overheden samen
 - . Duidelijkheid in terminologie, communicatie
 - . Samenhang in opgaven.
 - . N279 => hoogste prioriteit, ongelukken, stilstaan
 - . Brug N615
- Gemert-Bakel:
 - . Fijnmaziger OV (-> sociaal) voor verbindingen tussen de kernen, goedkoper zodat het ook gebruikt wordt, + juiste moment + ook mogelijk kleinere bus
 - . OV => slimmer afgestemd op behoefte
 - . Aandacht specifieke knelpunten
- Risico's Brabant route spoorlijn icm DRC
- Bedrijfsvestigingslocaties economie <-> mobiliteit afstemmen (waar lokaliseren we bedrijfslocatie van grote bedrijven + werkgeversaanpak)
- Kansen voor transport over water + leidingen
- Verbindingen realiseren ook buiten de Peel (auto-fiets-OV) ook provincie overstijgend
- Samenwerken lobby infra A67 N279 hoofdwegen naar stedelijk gebied
- Het doorgaande verkeer (boven regionaal verkeer) wordt te weinig benoemd, maar is wel het probleem

Wensen en bedenkingen

Ontwikkelstrategie Zuid-Oost Brabant

- De naam Dorpenstrategie leidt tot onduidelijkheid.
- Gedeelde verantwoordelijkheid
 - . provincie
 - . gemeenten
 - . inwoners
- Dorpenstrategie moet concreter worden
- Inwoners meenemen : begrijpelijk – concreet
- Betaalbaarheid
- Balans ecologie – maatschappij – economie
- Kernen incl. buitengebied
- Mobiliteit op 1:
 - . nadruk op bereikbaarheid en goede ontsluiting
 - . aandacht voor bereikbaarheid (met auto) kleine dorpskernen
- Soepelheid Provincie
- Vitale kernen vragen goede balans
- Meer aandacht voor waterkwaliteit en (verdeling/plaatsing) energievoorzieningen (zoals windmolens)

Uitwerking Post-its

Innovatie stimuleren

Welke klasse industrie zouden we waar in de regio willen plaatsen

Utrechtse barcode -> Peel barcode

Goede balans recreatie en natuur

Dorpen experimenteren met nieuwe soorten economie

Belasting van bedrijven als ASML/Brainport in balans (woningdruk)

Dorpen hun eigenheid niet laten verliezen: horeca – sport – supermarkt

Saneren oude agrarische gebouwen. Ruimte bieden aan agrariërs die doorgaan door het mogelijk maken van een groter bouwblok dan 1,5 hectare, tot 2,5 hectare

Dynamieken wisselwerking bedrijfsgebouwen en verzamelgebouwen, bedrijven + MKB

Circulariteit

Horeca

Buiten eigen regio kijken

Het concept 'Herenboeren' faciliteren (lokale producten voor inwoners)

Verenigingsleven

VAB locaties -> groeilocaties

Luchtkwaliteit is mede afhankelijk van het Ruhrgebied

Kwaliteit van leven

Scan op bedrijventerreinen: effectieve benutting: mogelijk kansen voor nieuwe bedrijvengebouwen

Ruimte voor lokale bedrijventerreinen. Concentreer niet alles in de stad of regio

MKB nabij

In kleinere dorpen moet er voldoende ruimte zijn voor bedrijvigheid.

Aandacht voor arbeidsmigranten

Evenredige groei van voorzieningen met de groei van woningen en inwoners

Meer vermarkten van toerisme en recreatie. Maak reclame voor de mogelijkheden.

Elkerliekziekenhuis in Deurne behouden voor de subregio

Herinrichting/revitalisering oudere bedrijventerreinen.

Goed vestigingsklimaat waardoor bedrijven zich vestigen en in de dorpen blijven.

Kleinere bedrijventerreinen in de kleinere kernen behouden en faciliteren.

Buitengebieden als de kraamkamer van nieuwe bedrijven. VAB's (vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing) kan daarvoor gebruikt worden.

Agrarische bedrijven in het buitengebied behouden en steunen.

Circulariteit van dorpsmaatschappij, flexibiliteit in betaalbaarheid van wonen en werken

Recreatie is een belangrijke economische drager voor onze regio.

Het volgen van de Peelse barcode à la Utrechtse barcode is belangrijk voor brede welvaart.

Faciliteren van agrarische bedrijven. Biedt hen ook de mogelijkheid te innoveren en jaag ze niet weg.